

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела садржан је у члану 97. тач. 2. и 16. Устава Републике Србије, према коме Република Србије уређује и обезбеђује, између осталог, поступак пред судовима и другим државним органима и организацију, надлежност и рад републичких органа.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела (у даљем тексту: Закон) донет је у априлу 2013. године. Разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о одузимању имовине из кривичног дела (у даљем тексту: Нацрт закона) могу се сврстати у неколико категорија. Прво, закључено је да је неопходно да се прошири примена Закона за још нека кривична дела (нпр. кривична дела против интелектуалне својине, тешко убиство). Друго, имајући у виду потребу да се побољша ефикасност судског поступка за привремено одузимање имовине, укинута је приговор као правно средство против решења суда којим се одлучује по захтеву јавног тужиоца за привремено одузимање имовине, а задржана је само жалба. Треће, прецизиране су и додате одређене надлежности Јединице за финансијску истрагу и Дирекције за управљање одузетом имовином, а у циљу ефикаснијег поступања ових органа у фази откривања имовине проистекле из кривичног дела, обављању послова међународне сарадње, као и управљања привремено одузетом имовином.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА И ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА

Чланом 1. Нацрта закона проширен је круг кривичних дела за које се Закон примењује, и то за кривично дело тешко убиство кад је учињено при извршењу разбојништва или разбојничке крађе, односно ако је учињено из кристољубља, као и за кривична дела против интелектуалне својине (неовлашћено искоришћавање ауторског дела или предмета сродног права и повреда проналазачког права).

Чланом 2. Нацрта закона допуњен је члан 3. Закона, који уређује значење израза који се употребљавају у Закону тако што је објашњен израз имовине правног лица, будући да су се у примени Закона појавила различита тумачења шта се сматра имовином правног лица.

Чланом 3. Нацрта закона допуњен је члан 4. Закона новим ставом, којим се даје могућност да се одузме друга имовина исте вредности ако одузимање имовине проистекле из кривичног дела није могуће.

Чланом 4. Нацрта закона допуњен је члан 6. Закона, који уређује надлежност Јединице за финансијску истрагу, а у циљу испуњавања међународних обавеза у погледу међународне сарадње. Предвиђено је да се у оквиру ове јединице образује се Канцеларија за повраћај имовине која обрађује примљене и послате захтеве у оквиру међународне сарадње, у вези са откривањем и идентификовањем имовине проистекле из кривичног дела, са циљем њеног привременог или трајног одузимања.

Чланом 5. Нацрта закона усклађује се одредба члана 8. став 1. Закона са Законом о министарствима, а чланом 7. Нацрта закона прецизира се одредба члана 13. Закона који уређује службену легитимацију запослених у Дирекцији за управљање одузетом имовином.

Чланом 6. Нацрта закона допуњује се члан 9. Закона који одређује надлежност Дирекције за управљање одузетом имовином, у циљу усклађивања са посебним законом којим је прописана надлежност Дирекције да управља имовином чије је располагање ограничено у складу са одлукама Уједињених нација и других међународних организација чији је Република Србија члан.

Чланом 8. Нацрта закона допуњен је текст Закона чланом 16а који предвиђа, у циљу повећања ефикасности поступка, обавезу за полицију да када подноси јавном тужиоцу кривичну пријаву за кривично дело за које се Закон примењује да достави и податке о имовини осумњиченог и трећег лица који су прикупљени у предистражном поступку.

Чланом 9. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 17. Закона, а чланом 10. Нацрта закона поред прецизирања члана 23. Закона тај члан се и допуњује одредбом у којем се одређује рок за власника против кога је јавни тужилац поднео захтев надлежном суду за привремено одузимање имовине, да да одговор на тај захтев.

Чланом 11. Нацрта закона из разлога целисходности брисан је рок важења наредбе о забрани располагања имовином и о привременом одузимању покретне имовине коју доноси јавни тужилац.

Одредбама чл. 12. и 13. Нацрта закона из правнотехничких разлога измењени су чл. 25. и 28. Закона.

Одредбама чл. 14. до 23. Нацрта закона измењене су одредбе Закона које уређују поступак за привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела. Овим изменама укинута је приговор као правно средство на решење суда којим се одлучује о захтеву јавног тужиоца за привремено одузимање имовине, а имајући у виду да се у пракси показало као нерационално постојање два правна лека против истог решења суда (приговор и жалба). Наравно, задржана је жалба као правно средство о којем одлучује надлежни другостепени суд.

Чланом 24. Нацрта закона продужен је рок за подношење захтева јавног тужиоца за трајно одузимање имовине проистекле из кривичног дела садржан у члану 38. Закона са три на шест месеци од дана достављања осуђујуће правноснажне пресуде, имајући у виду захтев праксе да се тај рок продужи у циљу прикупљања свих потребних доказа од стране јавног тужилаштва неопходних за доношење одлуке суда по захтеву јавног тужиоца.

Одредбама чл. 25. до 27. и члана 29. Нацрта закона измењене су одредбе чл. 49. до 51. и члана 56. Закона, ради прецизирања законских овлашћења министра надлежног за правосуђе за доношење аката којима се ближе уређује рад Дирекције за управљање одузетом имовином.

Чланом 28. Нацрта закона допуњен је текст Закона чланом 52а, којим су прецизирана овлашћења Дирекције за управљање одузетом имовином за закључивање уговора о закупу привремено одузетих непокретности којима управља Дирекција. Поред тога, у циљу превазилажења проблема који су се појавили у примени закона, дата су додатна овлашћења Дирекцији у случају раскида уговора о закупу привремено одузете непокретности.

Чланом 30. Нацрта закона измењен је члан 60. Закона на тај начин што је брисана обавеза Дирекције да у случају повраћаја новчаних средстава лицу којем се та средства враћају исплати и камату. Овакво решење је у складу са

упоредноправним решењима у законима других земаља. При томе, незадовољна странка увек може да поднесе захтев за накнаду штете Дирекцији или тужбу надлежном суду, у складу са чланом 61. Закона.

Чланом 31. Нацрта закона измењен је члан 62. Закона, тако што је одређено поступање са трајно одузетим новчаним средствима, искључена примена царинских прописа на трајно одузете покретне ствари и дато овлашћење Влади да може да одреди намену трајно одузете непокретне имовине у циљу обављања друштвено корисних послова.

Чланом 32. Нацрта закона допуњен је члан 63. Закона одредбом којом је прописано да се средства добијена продајом трајно одузете у износу од 30% користе за финансирање социјалних и здравствених потреба у складу са одлуком Владе.

Одредбама чл. 33. до 35. Нацрта закона одређен је рок за доношење подзаконских аката, прелазно решење у вези са започетим поступцима, као и ступање Нацрта закона на снагу.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.